

Verksamhetsberättelse 2024

Folkhögskolornas serviceorganisation, FSO

FOLKHÖGSKOLORNAS
SERVICEORGANISATION

”Det gemensamma arbetet gör skillnad”

Ar 2024 var ett år präglad av förändring och diskussioner om folkhögskolornas framtid. Folkbildningsutredningen ”Bildning, utbildning och delaktighet – folkbildningspolitik i en ny tid” satte tonen för året och väckte frågor om folkhögskolans framtida styrning.

Vi gläds över att Folkhögskoleenkäten lyftes fram som en möjlig kvalitetsindikator i utredningen, eftersom det bekräftar att den kan synliggöra folkhögskolornas betydelse för deltagarnas utveckling även i framtiden. Det har gett oss energi och engagemang i vårt arbete, trots den fortsatta oron för folkhögskolornas framtida villkor. Vi hoppas att de skolor som deltar i Folkhögskoleenkäten delar vår glädje.

Under året har vi erbjudit skolorna stöd som stärker folkhögskolornas arbete – både inom skolorna och som gemensam utbildningsform i relation till omvärlden. Vi har sett att samarbeten och kunskapsutbyte mellan skolor har skapat värde, och att nya arbetssätt har bidragit till att bredda och fördjupa förståelsen för folkhögskola.

Vi lämnar 2024 med en förhoppning om att folkhögskolorna får en styrning som säkerställer och utvecklar de unika kvaliteter som kännetecknar utbildningsformen. Samtidigt vill vi rikta ett stort tack till folkhögskolorna för deras engagemang och samarbete – det är genom det gemensamma arbetet som vi kan göra skillnad.

Karin Karlsson,
verksamhetschef FSO

Om Folkhögskolornas serviceorganisation, FSO

Föreningen Folkhögskolornas serviceorganisation, (FSO) arbetar på uppdrag av medlemsorganisationerna Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation (RIO) och Offentligägda folkhögskolors intresseorganisation (OFI) som var och en i sin tur företräder folkhögskolor i Sverige. Intresseorganisationernas medlemmar, folkhögskolorna, är målgrupp för föreningens verksamhet.

FSO har sitt säte och bedriver kansliverksamhet på Magnus Ladulåsgatan 63A i Stockholm.

§ 1: Föreningens ändamål är att främja utbildningen i statsbidragsberättigade folkhögskolor genom stöd och service. Det sker genom verksamhet som bidrar till att folkhögskolorna:

- uppfyller sina ändamål och bidragsgivarnas krav
- använder sina resurser effektivt
- utvecklar sin egen verksamhet
- får deltagare till kurser
- uppmärksammas som utbildningsform
- får tillgång till kompetensutveckling, pedagogisk forskning och internationella nätverk.

Föreningen kan även bedriva annan verksamhet som medlemmarna önskar och som står i överensstämmelse med ändamålet. Medlemskap kan erhållas av intresseorganisation som dels har folkhögskolor som medlemmar, dels har en omfattande och rikstäckande karaktär.

FSO:s personal 2024

Övre raden: Fredrik Olén, Lina Remnert, Karin Karlsson, Miriam Steinbach och Pär Wallin.
Undre raden: Sandra Löfstedt, Emma Karke, Katarina Svedberg och Jonna Hamlin Müntzing.

FSO:s verksamhetsområden

FSO:s huvuduppgift är att ge stöd och service till folkhögskolorna. För att göra det på bästa sätt för vi kontinuerliga samtal om vad som är ett relevant och tillgängligt stöd, och hur vi kan skapa det med de resurser som vi har. Vi vill att vårt stöd gör skillnad för folkhögskolorna, samtidigt som vi vill vara flexibla nog att anpassa vårt arbete efter skolornas behov och förändringar i omvärlden.

Under året har vi genomfört en mängd olika insatser inom våra olika verksamhetsområden. Vi inser att den här berättelsen blir alldeles för omfattande om vi försöker beskriva allt som vi har gjort. Därför väljer vi att berätta hur vi har förhållit oss till vision och årets fokus inom respektive område.

Varumärket Folkhögskola.nu

Under 2024 arbetade vi målmedvetet för att närma oss visionen att folkhögskolorna fyller alla sina kurser med deltagare. Årets fokus var att fördjupa förståelsen för folkhögskola hos potentiella deltagare. Förutom att genomföra samordnande och kompetenshöjande insatser för personal på folkhögskolorna, prövade vi en rad nya marknadsföringsstrategier för folkhögskola.nu, vilket gav goda resultat.

För första gången använde vi influerare för att marknadsföra folkhögskolornas kurser. Genom en kampanj som nådde över en halv miljon människor, syntes folkhögskola för målgrupper som vi vanligtvis har svårare att nå. Reaktionerna i kommentarsfälten var övervägande positiva, och trovärdigheten i influerarnas budskap stärktes av att majoriteten av dem själva har gått på folkhögskola.

Vi rekryterade även femton ambassadörer för folkhögskola.nu, som övade på att lyfta sina egna berättelser om folkhögskola. En av dessa ambassadörer deltog också i årets filmprojekt, som genomfördes med en nyexaminerad filmare från folkhögskola. Resultatet blev filmer med tre olika deltagare från olika folkhögskolor från norr till söder, som visar upp sin vardag under en dag på folkhögskola. Det blir en nyckel för att fortsätta få bra resultat i marknadsföringen 2025.

För att öka vår tillgänglighet för folkhögskolornas målgrupper prövade vi också att flytta en del av vår informationstjänst om folkhögskola till sociala medier, där vi vet att många av folkhögskolornas prioriterade målgrupper finns och förväntar sig att få snabba svar på sina frågor.

Sammanfattningsvis har 2024 varit ett bra år när vi inte bara ökade kännedomen om folkhögskola hos nya målgrupper, utan också lyckades fördjupa förståelsen för utbildningsformen. Vi vill särskilt lyfta två glädjande resultat från året:

- Folkhögskola.nu har fått en markant ökning av nya besökare, med nästan 30 procent fler förstagångsbesökare än tidigare. Det bekräftar att vi har nått nya målgrupper i marknadsföringen.
- Skolorna har fått fler klick på knappen ”ansök nu” från sina kurser på folkhögskola.nu, trots att antalet totala besökare har minskat något i jämförelse med föregående år. Det tyder på att vi också når rätt personer – de som verkligen är intresserade av att söka en kurs på folkhögskola.

Varumärket Sveriges folkhögskolor

Under 2024 jobbade vi strategiskt för att stötta folkhögskolorna i att stärka kännedomen om folkhögskola och den roll som utbildningsformen spelar för kompetensförsörjningen, med särskilt fokus på yrkesutbildningarna. Vi genomförde flera aktiviteter för att nå beslutsfattare och en bredare allmänhet med budskapet om folkhögskola som lösningen på aktuella samhällsutmaningar, i linje med uppdragets vision.

En avgörande insats var lanseringen av nyhetsbrevet Aktuellt om folkhögskola, som skickas ut månatligen till ungefär 1 600 mottagare. Bland dessa finns politiker på olika nivåer och tjänstepersoner inom till exempel utbildning, arbetsmarknad och kultur. Nyhetsbrevet har blivit ett kraftfullt verktyg för att sprida de nyhetsartiklar, debattartiklar, remissvar och pressmeddelanden som vi har producerat på temat folkhögskola som lösningsleverantör. Det förstår vi av att över 70 riksdagsledamöter hade öppnat och läst nyhetsbrevet vid årets slut.

För att nå fler har vi också fortsatt att närvara i sociala medier. Genom kampanjen Fredagsfakta om folkhögskola sprider vi resultat från flera tunga rapporter i ett format som är lättillgängligt för både beslutsfattare och allmänhet. Under året ökade vår räckvidd på Facebook med 61 procent, och Linkedinkontot växte med 60 procent i antal följare, vilket tyder på att vi når utanför vår vanliga följarskara.

Trovärdigheten och aktualiteten i våra budskap har stärkts av att de till stor del baseras på den nationella resultatrapporten från

Vi engagerade deltagare som ambassadörer för folkhögskola.

Folkhögskoleenkäten. Rapporten ger en unik, samlad bild av deltagarnas egna upplevelser av folkhögskola och dess betydelse för deras liv och framtid. Vi märker att intresset för resultaten ökar, genom frågor och positiva reaktioner från andra organisationer och myndigheter.

Slutligen ser vi att våra insatser har gjort avtryck på beteendet hos de som besöker Sveriges folkhögskolors webbplats. Besökarna ägnar mer tid på webbplatsen än tidigare, vilket tyder på att innehållet är ännu mer relevant för målgruppen.

Kvalitet på folkhögskola

Under 2024 hade vi ett särskilt fokus på att stödja skolorna i att hitta arbetssätt för att genomföra risk- och väsentlighetsanalyser i sin verksamhet. Med utgångspunkt från Folkbildningsrådets metodstöd bjöd vi in rektorer och styrelserepresentanter till en workshop, där de fick arbeta med sin egen riskanalys och samtidigt utbyta erfarenheter med varandra. Upplägget var uppskattat.

Ett annat prioriterat fokus i verksamhetsplanen var att hjälpa folkhögskolorna att utveckla sina arbetssätt för att formulera kvalitetskriterier. Arbetet pausades tidigt under året, eftersom regeringen beslutade att senarelägga publiceringen av folkbildningsutredningen.

Att bygga upp ett systematiskt kvalitetsarbete handlar inte enbart om att initiera nya satsningar, utan minst lika mycket om att hålla fast vid och vidareutveckla det som redan fungerar. En majoritet av folkhögskolorna har nu deltagit i Folkhögskoleenkäten under flera år i rad, vilket gör att de kan följa sin egen utveckling över tid. Vi får återkoppling från skolorna om att de använder resultaten för att förstå sin verksamhet bättre och göra förbättringar där det behövs. Det är glädjande att Folkhögskoleenkäten används som verktyg i folkhögskolornas systematiska kvalitetsarbete.

Folkhögskoleenkätens styrka är att den ger skolorna möjlighet att lyssna in deltagarnas egna upplevelser av folkhögskolan. För att bilden av deltagarnas upplevelser ska bli mer heltäckande, var en av årets viktigare milstolpar att vi färdigställde en ny undersökningsmetod som gör det möjligt för alla deltagare, oavsett funktionsvariation, att göra sin röst hörd. Nästa steg blir att digitalisera metoden för att göra den mer användarvänlig.

Folkhögskoleenkäten används i skolornas arbete.

Behörighetsfrågor

Under 2024 fokuserade vi på att ge folkhögskolorna konkret stöd i samband med de förändrade villkorsanvisningarna. Till exempel publicerades en sammanställning av de aktuella kraven på Sveriges folkhögskolors webbplats, tillsammans med exempel på hur kursintyg kan utformas och vad de kan innehålla. Statistiken visar att webbsidan har haft höga besökssiffror under hela våren, vilket tyder på att sidan har fyllt ett reellt behov hos skolorna.

För att underlätta folkhögskolornas arbete vid terminsavslut erbjöd vi frågestunder via Teams, där de kunde få snabba svar på frågor om villkorsanvisningarna. Totalt deltog personal från nio skolor i olika roller. Intresset var stort och vi fick med oss värdefulla insikter om hur vi kan göra stödet tillgängligt för fler skolor i framtiden.

Under årets SYV-konferens fick personal som jobbar med studie- och yrkesvägledning på folkhögskola möjlighet att fördjupa sina kunskaper och utbyta erfarenheter med andra skolor. Konferensen gav också utrymme för diskussioner om gråzoner i villkorsanvisningarna. Även Folkbildningsrådet närvarade för att ge klarhet i svåra frågor. Utvärderingen visar att de som deltog uppskattade innehållet.

”Jag är jättenöjd om innehållet fokuserar på aktuella frågor, till exempel kring pågående förändring och dylikt, och det är alltid intressant att samtala med de andra studie- och yrkesvägledarna, FSO och Folkbildningsrådet om skärpningar mellan villkoren och praktiken”, säger en konferensdeltagare i utvärderingen.

Vi vill också lyfta att folkhögskolornas studieintyg från och med 2024 är inkluderade i Universitets- och högskolerådets nationella betygsdatabas, Bada. Insatsen stod inte med i årets verksamhetsplan, men genom att prioritera den stärktes folkhögskolornas position i det nationella utbildningssystemet.

Skoladministrativa system

Under 2024 har vi upprätthållit vår förvaltningsroll för det nuvarande avtalet med leverantören Schoolsoft. Vi säkerställde att systemet fungerar enligt de krav som folkhögskolorna ställs inför, både i relation till myndighetskrav och till sina egna administrativa processer.

Som ett särskilt fokus har FSO fortsatt den utredning som inleddes 2022. Utredningen har haft som mål att kartlägga och analysera folkhögskolornas behov av ett skoladministrativt system. Resultaten låg till grund för ett beslutsunderlag som presenterades för FSO:s styrelse. Beslutsunderlaget innehöll analyser av det nuvarande systemet och förslag på riktningar för det nya avtal som ska ersätta det nuvarande som löper ut 2025.

Förberedelserna inför avtalsförhandlingarna har också varit en viktig aktivitet under året. Genom samarbeten och dialog med folkhögskolorna har vi lagt en solid grund för de kommande förhandlingarna med Schoolsoft, för att säkerställa att det nya avtalet möter folkhögskolornas krav på funktionalitet, säkerhet och framtida utveckling.

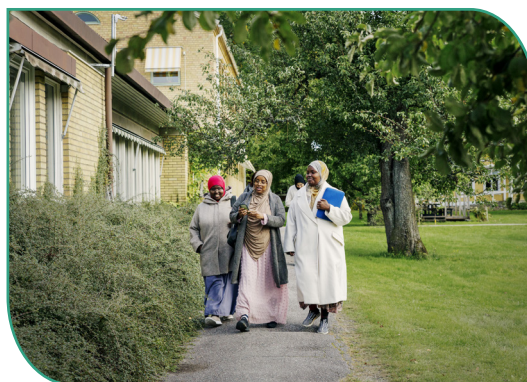
Global hållbarhet

Under 2024 har vårt arbete med global hållbarhet haft ett särskilt fokus på att tillsam-

mans med folkhögskolorna utforska, samla och sprida metoder för inkluderande hållbarhetsarbete. Demokrati och likabehandling var det genomgående temat under våren, och mot hösten skiftade vi mot fred och inkludering. Under dessa teman genomförde vi flera aktiviteter som skapade mötesplatser för skolorna att angripa frågan tillsammans.

Under vårens tema med demokrati och likabehandling såg vi till att alla folkhögskolor fick möjlighet att visa filmen *Make democracy great again* gratis. Vi anordnade också ett webinarium om hur lärarlag kan vara ett bra stöd för deltagare i utmanande situationer och motverka diskriminering, med över hundra anmälningar.

Till hösten anordnade vi en hållbarhetskonferens på temat fredliga och inkluderande samhällen, vilket är det sextonde målet i Agenda 2030. Det blev två angelägna dagar om perspektiv på fred och folkhögskolornas roll för en hållbar framtid. Samtalen bekräftade vikten av att se hållbarhetsarbete som en helhet, där lokala, regionala och globala perspektiv hänger ihop.

Hållbarhetskonferensen hade tema fred och inkludering.

Det perspektivet använde vi också när vi spred vidare kunskaperna från våra insatser. På Sveriges folkhögskolors webbplats jobbade vi mot att integrera lokal, regional och global hållbarhet som perspektiv på ledning, styrning, pedagogik och kommunikation, i stället för att behandla hållbarhet som en isolerad del av skolornas verksamhet.

Metoderna och insikterna som vi samlade under året spreds via sociala medier och andra kanaler. Extra glädjande är att metodbanken Jag-vi-världen fortsatte att användas och spridas, även genom andra aktörers plattformar, vilket visar att vårt arbete får långsiktig spridning och påverkan.

Särskilda insatser

Under 2024 intensifierade vi vårt arbete inom digitalisering, med artificiell intelligens (AI) i blickfånget. Mellan mars och september genomförde vi ett projekt för att kartlägga folkhögskolornas användning av, kompetens inom och attityder till AI. Projektet omfattade en enkätundersökning, djupintervjuer och en workshop med rektorer. Syftet var att skapa en nulägesbild som kan ligga till grund för beslut om framtida stöd inom AI.

Under flera år har både enskilda folkhögskolor och OFI framfört önskemål om att FSO ska vara en aktör för projektverksamhet på folkhögskola. Arvsfondprojektet Min story vår agenda avslutades hösten 2024, och gav oss värdefulla erfarenheter av att driva projekt.

Nästa steg i att utreda om FSO ska vara en samordnande aktör för extern finansiering via projektmedel är förstudien Matcha och rusta som initierades av styrelsen under året.

Nytt projekt undersöker hur folkhögskolorna kan erbjuda utbildningar i vård och omsorg.

Projektet pågår mellan juni 2024 och maj 2025 och finansieras delvis av den europeiska socialfonden (ESF). Behovet av utbildad arbetskraft inom äldreomsorgen är stort, och samtidigt har många arbetslösa svårt att förbättra sina språkkunskaper efter att de har kommit till C-nivån i Svenska för invandrare (SFI). Folkhögskolorna har stor potential att lösa dessa problem genom att erbjuda utbildningar inom vård och omsorg i samarbete med andra aktörer, och förstudien ska svara på hur det kan genomföras. Sigrid Bergfeldt har anställts som utredare på 60 procent för att leda arbetet.

FSO:s organisation

Under 2024 skulle samtliga av FSO:s uppdrag utvärderas, enligt den satta ordningen att uppdragen granskas vartannat år. Styrelsen valde att skjuta upp utvärderingen till 2025, på grund av det stora arbete som lades ner på att hantera remissvar och kommunikation om folkbildningsutredningen. Vi gjorde en genomlysning av de prioriterade uppdragen för att analysera möjliga konsekvenser vid en förändrad styrning av folkbildningen.

Styrelsen

Styrelsen har sammanträtt fem gånger under 2024. En ny styrelse valdes på årsmötet den 7 maj 2024, enligt valberedningens förslag:

- Thomas Nilsson, OFI, ordförande
- Anna Ekström, RIO, vice ordförande
- Annica Wallenborg Flynn, OFI
- Berit Roman, OFI
- Robert Uitto, OFI
- Olle Westberg, RIO
- Matz Nilsson, RIO
- Anders Georgsson, RIO

Arbetsätt

Vi är en organisation med ändamålsenliga arbetsätt och ett gemensamt engagemang för verksamheten. Som en lärande organisation arbetar vi i självstyrande team, vilket är centralt för planeringen av våra uppdrag. Vi strävar efter arbetsätt som inte bara stödjer verksamhetens ändamål och uppdrag, utan också skapar utrymme för flexibilitet.

Vi samspelar med vår styrelse och referensgrupper runt olika insatser, och jobbar med fokusgrupper med personal på folkhögskola för att säkerställa att vårt stöd är relevant och anpassat efter folkhögskolornas behov. Medarbetarna använder organisationens resurser effektivt, och följer systematiskt upp budget, verksamhetsplan och prioriterade områden. Vi prioriterar också att ge alla medarbetare möjlighet till relevant kompetensutveckling.

Under året har vi lagt stort fokus på att säkerställa tydliga och fungerande rutiner för vårt kvalitetsarbete. Det ger oss insikt i vilka insatser som skapar störst värde för folkhögskolorna, och hur vi ska balansera förvaltande

arbete med utvecklingsinsatser. Som en liten organisation är det avgörande att vi använder våra resurser klokt och strategiskt.

Vi har också utvecklat ett organisationsöverskridande samarbete om innehållet på den gemensamma webbplatsen sverigesfolkhögskolor.se. Vårens omstrukturering av avdelningen Personal på folkhögskola har inte bara förbättrat användarvänligheten utan även skapat nya samarbetsytor för organisationerna på kansliet.

Ekonomi

Vår ekonomi är fortsatt god och uppvisar ett plusresultat för 2024, även om vi har påverkats av generella kostnadsökningar. För att säkerställa en hållbar ekonomi framåt har vi genomfört en ekonomisk genomlysning.

En av de större kostnaderna är det gemensamma skoladministrativa systemet Schoolsoft. I dagsläget täcks inte den faktiska kostnaden genom avlyft från skolorna. Ett underlag med olika alternativ för att hantera det presenterades för styrelsen som fattar ett beslut under hösten 2025, i samband med att avtalet med Schoolsoft övergår från att tecknas av RIO till att hanteras av FSO.

En utvärdering av våra webblösningar har visat att vi behöver investera i nya tekniska lösningar. Det kommer att kräva att vi använder delar av vårt sparade kapital för att hålla budgeten 2025.

Under året har vi också undertecknat ett nytt avtal om delade tjänster med intresseorganisationerna, utan några större förändringar.

Slutrevisionen av arvsfondsprojektet Min story – vår agenda har genomförts med godkänt resultat, och projektets formella delar, inklusive anställningar, är nu avslutade.

Ekonomi för ESF-projektet Rusta och matcha har följt planen och belastat 2024 med löne-kostnader. Projektmedel kan rekvireras först 2025 när förstudien är avslutad.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Under 2024 har vi fokuserat på att säkerställa att det kansligemensamma arbetsmiljöarbetet bygger på effektiva och hållbara rutiner. Målet har varit att dessa rutiner är väl förankrade och kända av alla på kansliet.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet genomförs i samarbete med RIO, OFI och den lokala fackklubben. Under året undertecknades det första gemensamma avtalet.

Vi har fortsatt att utveckla en öppen och lärande arbetsplats, där erfarenhetsutbyte och omvärldsbevakning är en naturlig del av våra månadsmöten. Arbetsmiljöfrågor tas upp som en stående punkt både på kansligemensamma möten och på FSO:s verksamhetsmöten. Kanslisamordnaren genomför regelbundna arbetsmiljöronder tillsammans med de lokala arbetsplatsombuden. En viktig insats under året var en utbildningsdag med Amphi, med fokus på likabehandling, vilket resulterade i värdefulla samtal och insikter.

I december genomförde vi en arbetsmiljöenkät som visar att vi har ett gott arbetsklimat. Medarbetarenkäten för FSO:s personal bekräftade också en hög grad av engagemang – medarbetarna uttrycker stolthet över sin verksamhet, trivs med

Vi fortsätter att utveckla en öppen och lärande arbetsplats.

sina kollegor och tar aktivt ansvar för den gemensamma arbetsmiljön. Framgångsfaktorerna beskrivs i termer av delaktighet, transparens och förståelse för organisationens uppdrag.

En fråga som vi har fortsatt att arbeta med är hur vi kan säkerställa att det hybrida arbetssättet är hållbart och fungerar väl för alla. Som ett led i det har vi genomfört en utbildning som gav verktyg för att implementera nya rutiner för återkoppling och feedback.

Alla medarbetare erbjuds hälsokontroller och friskvårdsbidrag enligt avtal, och vi uppdaterar vår personalhandbok årligen för att säkerställa att alla medarbetare har tillgång till den information som de behöver.